

MIOKARD INFARKTI

Qo'chqorov Baxromjon Vohidjon o'g'li

Assistant of the Department of "Pathology and Forensic Medicine"

Central Asian Medical University

E-mail: bakhramjan0840@gmail.com

Islomov Dilyorbek O'ktamjon o'g'li and Zafarjonova Ruxshona Avazbek qizi

students of medical faculty of Central Asian Medical University

E-mail: islomovdilyorbek@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu materialda miokard infarkti – yurak mushagining koronar qon oqimi buzilishi natijasida yuzaga keladigan koagulyatsion nekroz holati sifatida yoritilgan. Asarda kasallikning etiologiyasi, patogenez bosqichlari, makroskopik va mikroskopik o'zgarishlari, patologik tasnifi, organizatsiyasi, hamda asoratlari batafsil tahlil qilingan. Shuningdek, infarktning turli bosqichlari bo'yicha morfologik belgilar va postinfarkt chandiqlanish jarayoniga ham alohida e'tibor qaratilgan.

Kalit so'z: Miokard infarkti, koagulyatsion nekroz, koronar arteriyalar, ateroskleroz, tromboz, patologik anatomiya, mikroskopik o'zgarishlar, makroskopik belgilar, granulyatsion to'qima, kardioskleroz, yurak devori yorilishi, infarkt bosqichlari.

Miokard infarkti – bu koronar qon aylanishining keskin buzilishi natijasida yurak mushagida (miokardda) rivojlanadigan koagulyatsion nekroz bo'lib, yurak to'qimalarining qaytmas o'limiga olib keladi.

Patologik anatomiya nuqtai nazaridan infarktni chaqiruvchi asosiy sabablar:

- Aterosklerotik blyashkalarining yorilishi

- Blyashka ustida qon quyilishi (gemorragiyalar)
- Tromb hosil bo'lishi va koronar arteriyaning to'liq yoki qisman to'silishi
- Kam hollarda – emboliya, koronar spazm, arteritlar, trauma

Miokard infarktining bosqichlari

A) Nekrozgacha bo'lgan bosqich (0–6 soat)

- Qon ta'minoti keskin buziladi, ammo morfologik o'zgarishlar deyarli sezilmaydi.
- Elektron mikroskopda mitoxondriyalar shishishi, glikogen kamayishi kuzatiladi.

B) Nekroz bosqichi (6–24 soat)

- Koagulyatsion nekroz rivojlanadi.
- Miokard hujayralari yadro va sitoplazmasi parchalanadi.
- Neutrofillar infarkt zonasiga kirib keladi.

C) Organizatsiya va granulyatsiya bosqichi (3–7 kun)

- Nekrotik to'qimalar so'riladi, o'rnida granulyatsion to'qima hosil bo'ladi.
- Tomirlar, fibroblastlar ko'payadi.

D) Jarrohlik to'qima hosil bo'lish bosqichi (2–6 hafta)

- Granulyatsion to'qima asta-sekin tolali to'qimaga aylanadi.
- Yurak devorida chandiq (skar) hosil bo'ladi – bu postinfarktdan keyingi kardioskleroz deyiladi.

Makroskopik o'zgarishlar (ko'z bilan ko'rinadigan belgilar)

- Infarkt ko'proq chap qorincha oldingi devorida yoki qorincha septumida joylashadi.
- 12–24 soatda: kulrang-sarg'ish nekroz zonasi atrofida qizg'ish halqa
- 3–5 kunda: nekroz zonasi yumshoq, sarg'ish bo'ladi.
- 7–10 kunda: zonaning atrofi chuqurlashadi, granulyatsion to'qima paydo bo'ladi.
- 1 oyda: oqish chandiq hosil bo'ladi (yurak devori ingichkalashadi).

Mikroskopik o'zgarishlar (vaqtlari bo'yicha)

- 0–6 soat: Yadro parchalanishi, mitoxondriyalar shishishi kuzatiladi.
- 6–12 soat: Koagulyatsion nekroz boshlanadi.

- 12–24 soat: Neutrofillar infiltratsiyasi paydo bo‘ladi.
- 2–3 kun: Nekrotik hujayralar to‘liq parchalanadi, makrofaglar paydo bo‘ladi.
- 5–7 kun: Granulyatsion to‘qima shakllanadi (kapillyarlar va fibroblastlar ishtirok etadi).
- 2–6 hafta: Kollagen tolalari hosil bo‘ladi, skar (chandiqlik) shakllanadi.

Joylashuviga ko‘ra:

- Transmural infarkt – miokardning to‘liq qalinligini qamrab oladi
- Subendokardial infarkt – faqat ichki qatlam
- Subepikardial infarkt – tashqi qatlam
- Intramural infarkt – o‘rta qatlamda

Ko‘lamiga ko‘ra:

- Katta o‘choqli (major) infarkt
- Kichik o‘choqli (minor) infarkt

Asoratlari (patomorfologik jihatdan)

- Yurak devorining yorilishi → tamponada
- Aneurizma hosil bo‘lishi
- Tromboemboliya (tromblar infarkt zonasida hosil bo‘ladi)
- Postinfarkt kardioskleroz (tolali chandiqlik)
- Ritm buzilishlari (nekroz atrofidagi o‘tkazuvchi tizim zararlanishi)

Differensial diagnostika

Miokard infarktini quyidagilardan ajratish zarur:

- Miokard distrofiyasi
- Miokardit
- Angina pectoris (koronarsiz nekroz bo‘lmaydi)

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaev A.A., Raximov A.R. – “Patologik anatomiya”, Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2019

– Patologik jarayonlarning umumiy va xususiy shakllari haqida mukammal yoritilgan.

2. To‘xtaboev Sh., Xolmurodov A. – “Ichki kasalliklar propedevtikasi”, Toshkent, 2021

– Miokard infarkti va yurak kasalliklarining klinik-morfologik asoslari.

3. Серова О.Ф., Паукова В.С. – “Патологическая анатомия”, Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2020

– Zamonaviy patologik anatomiya asoslari, yurak infarkti bosqichma-bosqich tasvirlangan.

4. Robbins and Cotran – “Pathologic Basis of Disease”, 10th Edition, Elsevier, 2020

– Dunyodagi eng mashhur patologik anatomiya darsligi. Yurak infarktining patogenezi va morfologiyasi chuqur o‘rganilgan.